

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Játszani is engedjük...

Fülemben cseng egykori boldog, föl szabadult kacagás a forgón, az izgatott pus-mus, nyakken-dőkötés előtt, az osztályban. Újra érzem a hűsi szódás, csipős ízét, az édes selyemcukorkaét. Kijöttök bennünket, csinosra. Olyan tiszták voltunk, fehérben és sötétkében, olyan egyszerű, érthető volt a világ. Piros pontok, csillagok, ötösök szépítették aprócska életünket, kifárt értük a simogatás, büszke-könnyes pillantás és értékes forint (takarékbélyegre). Égező lázzal, gyulladt mandulákkal, gipszes, törött láb-bal, undok fogszabályozóval, a mama korai elveszté-sével, pöttvös, csíkos olvasmányokkal fényesedett ama bizonyos tükrünk. Nőtt, egyre nagyobbra, többet és mindig többet láttatott. Hogy évek múltán legyen mit illesztgetni az apróra tört tükröcserepekből. A gyer-meknapok szabad, szabad hangulatában edesebb, kedvesebb lett a játék, a színes építőköcska, a pislogó alvós baba, a bicikli, a foci...

Elnézem napjaink kis ünnepeit. Mintha több lenne gondjuk játékuknál. Felnőttek is riasztó már az elsős órarendje, fájdalmasan nehéz iskolatáskája, túl sok keserű percet kénytelen egyedül tölteni a szülői házban, otthonában is. Az esti fölolvasás helyé-be kéredzkedett a képernyő macija, monoton géphang mesél kazettáról: félek, sok a különóra. Nyelvóra, sportkör, „fölköztató”, Vad és komplikált (kész-ség-felesztő) szórakozásuk. Panelünk gyermekei szilaj kurjongatással kacásznak egymásnak, bicikliztül. Győztes az, ki földönti ellenfelét, s annak fájdalmát okoz. Nem húznak kétélváltatást és célt a betonra, s mintha a labdában is eszközöztéknének erejük fitogtatására. Nem cseleznek, nincs Albert-példa, van he-lvette dühösen ágaskodó energia. Szálljon a foci mi-nél messzebbre, mentül magasabbra. Igyekeztünk bi-zonvitékai, a funkcionális eszközök (mászóka, mérleg-és lánccs hinta, csúszda), ott kínálták magukat a tereken, legtöbbször helyütt úrafestve, megszépítve.

Igen ám, csak hogy a hintán hintázni kell, a csúsz-dán másodpernyi öröm a síklás. Ráadásul mindezek kemény, vasból és betonból. Sajgón koppan rajtuk a csont, viszik a plezúr rögvest. Az élményt adó tévé-műsor (úgy 12-13 éves korig) gyűjtsd, hümmög va-sárnap délelőttként kis nézőinket. (Az utóbbi időben már 8-tól úgy déltájjig, tiszteletre méltó erőlködéssel — ez is valami már.) Az óvodások műsora után Szege-rt még lelkes szervizzsal köszöntik, de a Lakótelepi gy-e-rek már nem igazán humor. Az már valóság. Hisz, ha tegnapelőtt az ablakhoz állt, szemközt igaziból ott tor-nyosult az óriás daru, épp egy szobafalat illesztett he-lyére, látta a szakikat is iddogni, duhajkodni, s a szomszéd gyerekek is, ugyanúgy, mint a filmbeli, mad-zsogot kötött a nyúl nyakába, úgy vitte sétálni. S ne-kik is van a közelben szeméttel, rajta legalább tur-kálnivaló. Aztán játszatna a távirányítós hold-komputóval (ez már egy kész csoda), már-már azt hiszi, hogy benne ül, de mikor a holdra lépne, elő-fordul, kimerül az elem, oda az álom. Kecsegtető a Lego (nem is jó apa és anya, ha meg nem veszi va-lamelyik fajtáját), ám tehetség nélkül haszontalan csecebecse, merthogy azzal tudni kell játszani.

Könnyeztető, múltidéző történelem Árvácska sor-sa. Nostalgia a rongylabda, a csutkababa, Soha ne jöj-jön vissza, vészterhes világunkba, az az idő. Ko-runk diktálta követelmény a kora gyermekkorban kez-dődő hajsza. Hisz kik inspirálják a többre, a jobbra gyermekeinket, ha nem azokban, akikben fogant, s kik életet adtak nekik? De ez a nap most legyen az övék. Játék — igaziból, Drukkoljunk, hogy ne essen az eső, öltöztessünk szép ruhába, vegyünk fagyit és lufit! Nem baj, ha rácsöpög a kis blúzra, kis ingre, s az se ingereljen, ha elővigyázatlan, és szétpukkad kezében a drága léggömb. Muzsika, film, kiállítás, verseny, ve-télkedő, néptánc, játék várja a kicsiket ma az egész Szegeden is. S nemcsak a Belvárosban, a Vidám Park-ban, hanem a városrészekben is. A Kodály téri például reggeltől estig szórakozhatnak. Ünnepi hangulat-ban ülhetnek a moziba, a Dugonicsba, a Fáklyába, a Vörös Csillagba. Tárt ajtók fogadják őket a művelő-dési házakban, a Bartók Bélában, a Juhász Gyulában, no és az Ifjúsági Házban. A már megszokott rendez-vények újakkal gazdagodnak, a könyvesünnep alkalmából egvebek között vetélkedővel, olvasmányokból. Rajtunk múlik azonban, hogy eljutnak-e a nekik szánt programokra.

Budapestben május 21-től 27-ig a gyermekek hete volt. A fővárosi úttörőelnökség a fővárosi ta-náccsal szervezte a programokat, e gondolatok jegyében: „Kedves szülők, kedves gyerekek! 1981-ben volt a gyermekek nemzetközi éve, de bennünket, fel-nőtteket az vezérel, hogy minden év, hónap és nap a gyermekeké legyen! Ehhez szeretnénk a mi lehetősé-gainkkel maximálisan hozzájárulni, Megteremtve a boldog, vidám gyermekkor hangulatát, a nemzedékek kapcsolatát, utódaink békéjét, derűjét...”

Legyünk hát gyermeknapon itt, a mi szépülő vá-ro-sunkban is mindannyian szülők! A buszon, a trolin, a villamoson, hol ma dímentesen utazhatnak ők. Hagyjuk büszkélkedni, kiket avattak és kitüntettek. Segítsük maximálisan a gondtalan szórakozásokat! „Játszani is engedjük szép, okos fiainkat...”

Mag Edit

Szeged és környéke

Közérzetünket alapvetően meghatározza, hogy miképp intézik ügyeinket. Mivel a hivatalokban és szinte mindenütt tudatosra vált ez a gondolat, ezért nem lehetett azon csodálkozni, hogy köz-veleményünk élénken fig-yelte a közigazgatás át-szervezését, a járási hiva-talok megszüntetését. Január elseje után sokan töpreng-ték Röszkén, Deszken és az egykori szegedi járás min-den községében, hogy köny-nyebb, gyorsabb vagy jobb lesz-e az ügyek intézése. Néhány hónappal az átser-vezést követően felelőtlen-ség lenne számon kérni az eredményeket. Két okból is, hiszen rövid idő telt el az intézkedések óta, másrészt a közigazgatás változásainak egy folyamatáról van szó. Am a szűk fél esztendő ele-gendő ahhoz, hogy a lakos-ság komfortérzetében új elemeket fedezzünk fel.

A tanácsai szakemberek egybehangzóan állítják, rég volt már olyan közigazga-tási átszervezés mint a mostani, ami a kampány voná-sait nélkülözte. Talán ez annak köszönhető, hogy a közigazgatási apparátus idő-ben felkészült, hogy a hely-beliekkel megismertesse az átszervezés következmé-nyeit. Falugyűléseket tar-tottak a községekben és eze-ken a fórumokon elmond-ták, mielőtt bárki autóbusz-ra szállna, hogy Szegedre utazzon, előbb a tanács-házban érdeklődjön, vajon szük-séges-e az ügyintéző vándorút. Ennek ellenére ja-nuárban többször hallottam olyan történetet, amikor va-laki fölöslegesen megfordult a városi tanács vb hivatalá-ban. Volt aki Röszkéről jött hatósági bizonyítványt kérni — amit az átszerve-zés előtt is már a községben lehetett beszerezni —, de Sándorfalváról és másho-nan is érkeztek „üresjárat-ban”. Azonban két-három hónap után a tizenegy Sze-ged városkörnyéki község

lakossága megtanulja újdon-sult állampolgári jogait.

Nem volt könnyű jártas-ságot szerezni az új helyzet körülményei között. Annál is inkább mert az átszerve-zés, Szeged és a városkör-nyéki községek kapcsolatá-ban érinti a törvényességi felügyeletet, a hatósági mun-kát és nem utolsó sorban más minőségi alapra he-lyezte a települések együtt-működését. A helybeliek talán ezt a két utóbbi dol-got vették észre legelőször és a törvényességi felügyelet új vonásairól — természeté-miatt is — értesültek utol-jára. Pedig ez sem a tanács-i apparátus belügye, hiszen a járáások megszüntetésével a „kályhától való elindulás” azzal kezdődött, hogy a városkörnyéki községek irá-nyításában a megyei tanács mellett Szeged is közremű-ködi. Ez a megfogalmazás — és nem lehet elégszer hangsúlyozni — nem sérti a helyi tanácsok önállóságát, hiszen a tizenegy városkör-nyéki község, így Domaszék, Bordány, Röszke, Sándorfal-va—Dóc, Deszk, Szatymaz, Zsombó, Tiszassziget—Új-szentiván, Köbekháza, ön-álló. Sokkal önállóbb mint az elmúlt években, mert a hatósági ügyek 90 százalé-kát már helyben intézik. A városi tanácsai szervezet a községi tanácsai testületeknek bizonyos területeken segítsé-gét nyújt.

A községek lakossága az elmúlt hónapokban leghá-marabb azt vette észre, hogy bizonyos ügyekben már nem kell felkeresni a megszünt járási hivatal va-lamelyik osztályát. Az ügy a község-házban intézhető. Hosszadalmas lenne felsó-rolni, hogy melyek azok. Ezért csak annak a jelzésére szorítkoznék, amiért na-pjainkban Szegedre kell utáni. Gyűjtőnévvel úgy fo-galmazhatók; a nagyobb szakmai hozzáértést igénylő eljárások ezek. Így Szeged

A közigazgatási átszervezés után

megyei városi tanács vb hivatal intézi Röszke, Bor-dány, Domaszék állampol-gárainak építési-hatósági ügyeit. Egy héten egyszer az a bizonyos tanácsai szak-ember a faluban tart fo-gadónapot. A többi község-ben már megvannak a fel-tételek ahhoz, hogy ezt a kérdést helyben rendezzék. Valamennyi városkörnyéki község lakója még Szeged-re utazik bizonyos gyámható-sági vagy kisajátítási kér-deések rendezésére. Az ár-ellenőrzésnek a központja is még a Tisza partján talál-ható.

A „még” azt is jelenti, hogy átmeneti állapotot él át a közigazgatás. A járá-sok megszüntetésével nem fejeződött be a korszerűsödés. És a községek a jövő-ben, ahogy a feltételek en-gedik, még nagyobb önálló-ságot kapnak. A mikor és a hogyan már újabb feje-zetet érdemel. Mint az is, hogy a megszünt szegedi járás többi települése: Mó-ralom, Kistelek, Üllés... szakigazgatása miként tet-te meg első lépéseit a frísen festett államigazgatási jelzőkarók között.

Szeged és a városkörnyéki községek viszonyában, a szo-rosabb és hatékonyabb együttműködésben olyan jo-gi garanciák is felfedezhe-tők, amelyek fél évvel ezelőtt még hiányoztak. Nem lenne igaz azt állítani, hogy ez a kapcsolat január elsejével egy intézkedési sorozattal

kezdődött. Hiszen aki ezen a tájon él, tudja, a város és környékének együttműkö-dése történelmi, hagyomá-nyokon alapszik. Szeged távlati fejlesztési elképzelé-seinél már tizenöt évvel ezelőtt is számba vették Deszk, Domaszék, Sándorfal-va agglomerációs szerepét. De az újszülött kapcsolatnak nap mint nap tanúi lehet-tünk. Hirül adtuk a közel-múltban a Szegedi Város-környéki Bizottság megalakulását. Ez csak egy szerv a sok közül, ami összehan-golja a közös érdekű felada-tokat és közreműködik a végrehajtás ellenőrzésé-ben. Az együttműködés tervszerűségén és összehan-golásán többféle társadalmi szerv is örködi. Hogy a jobb kapcsolatnak milyen sok a kölcsönös előnye, ar-ra egyik példa Sándorfalva. A Szegedi Városgazdálkodá-si Vállalat teherautói gyűj-tik össze a nagyközségben a szemetet és ezzel is urba-nizáltabb körülményeket teremtenek.

Írásom elején a jogsza-bályi változások alapján fej-tegettem, hogy a lakosság komfortérzetében bizonyo-san új elemek fedezhetők fel. Talán nem túlzás állí-tani, hogy a közigazgatási átszervezés az egyéni szem-léletben is változást hoz és ami ma még tünetenként vehető észre, az nemsokára az életmódban is felfedez-hető lesz.

Halász Miklós

Szedik a májusi cseresznyét

Csongrád megye Duna—Ti-sza közti homokvidékén meg-kezdték a májusi cseresznye szedését. A legkorábbi hazai gyümölcs nagyon rövid idő, körülbelül két hét alatt le-fogy a fákról, de nem sok-kal utána megjelenik a sok-kal ízletesebb és nagyobb

szemű zsabolai fajta. Ez is már színesedik. A cseresz-nyét — akárcsak a meggyet, a kajszit — és az őszibarackot — virágzásban érte a tava-szi fagyhullám. Ezért mind-egyikből a sokévi átlagnál kevesebb termés várható a Dél-Alföldön.

Somogyi Károlyné felvételei

Öröm, dicséret

Gyerekek öröme, felnőttek dicséretére letesült egy játszótér, beton, kő és vasak nélkül, fából kifaragva a mártélyi üdülőkörzetben. Két ügyes népi faragó iparművész, Helyes Károly és Szatyor Győző munkáját dicséri ez a játékesoport, amelyet a hódmezővásárhelyi tanács megbízásából készítettek. Képriportunk a Holt-Tisza partján levő, többféle hintából, mászkából álló szép, új játszótérrel készült, amelyeket Szegedről is érdeklősek felkeresni — már csak egy jó kirándulás kedvéért is.